

SDĚLENÍ EVROPSKÉ KOMISE ZAJINTERESOVANÝM STRANÁM K VYSTOUPENÍ SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ A PŘEDPISŮM EU V OBLASTI VYČERPÁNÍ PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Dne 1. února 2020 Spojené království vystoupilo z Evropské unie a stalo se „třetí zemí“¹. Dohoda o vystoupení² stanoví přechodné období, které má skončit dne 31. prosince 2020.³ Do tohoto dne se právo EU vztahuje na Spojené království v celém rozsahu a je v něm použitelné⁴.

Během přechodného období EU a Spojené království jedná o dohodě o novém partnerství, zejména o zóně volného obchodu. Není však jisté, zda taková dohoda bude uzavřena a vstoupí v platnost na konci přechodného období. V každém případě by taková dohoda vytvořila vztah, který se z hlediska podmínek přístupu na trh bude velmi lišit od účasti Spojeného království na vnitřním trhu⁵, v celní unii EU a v oblasti DPH a spotřební daně.

Po skončení přechodného období se Spojené království navíc stane třetí zemí, pokud jde o provádění a uplatňování práva EU v členských státech EU.

Všem zainteresovaným stranám, a zejména hospodářským subjektům, se proto připomíná právní situace po skončení přechodného období (část A níže). Toto sdělení rovněž vysvětluje některá důležitá ustanovení dohody o vystoupení týkající se rozdělení (část B níže).

Rady pro zainteresované strany:

Zainteresovaným stranám doporučuje především posoudit důsledky konce přechodného období s ohledem na toto sdělení.

Upozornění:

Toto sdělení se nezabývá předpisy EU týkajícími se:

- konkrétních práv duševního vlastnictví, jako jsou autorská práva, zeměpisná označení, odrůdová práva, ochranné známky a vzory;
- dodatkových ochranných osvědčení;
- celních předpisů týkajících se prosazování práv duševního vlastnictví;
- regulačních aspektů paralelního obchodu, jak jsou stanoveny například v právních předpisech EU o přípravcích na ochranu rostlin, biocidních přípravcích a léčivých přípravcích.

¹ Třetí země je země, která není členem EU.

² Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii, Úř. věst. L 29, 31. 1. 2020, s. 7 („Smlouva o vystoupení“).

³ Přechodné období může být do 1. července 2020 jednou prodlouženo až na 1 nebo 2 roky (čl. 132 odst. 1 dohody o vystoupení). Vláda Spojeného království takové prodloužení zatím vyloučila.

⁴ S výhradou určitých výjimek stanovených v článku 127 dohody o vystoupení, žádná z nich však v souvislosti s tímto oznámením není relevantní.

⁵ Dohoda o volném obchodu zejména nestanoví koncepty vnitřního trhu (v oblasti zboží a služeb), jako je vzájemné uznávání, „zásada země původu“ a harmonizace. Dohoda o volném obchodu neodstraňuje ani celní formality a kontroly, včetně těch, které se týkají původu zboží a jeho vstupu, jakož i zákazy a omezení pro dovoz a vývoz.

Pro tyto aspekty jsou připravována nebo zveřejněna další oznámení⁶.

A. PRÁVNÍ SITUACE PO SKONČENÍ PŘECHODNÉHO OBDOBÍ

Po skončení přechodného období se právní předpisy EU, které upravují vyčerpání práv duševního vlastnictví⁷, již nebudou vztahovat na Spojené království⁹. To bude mít zejména tyto důsledky:

Podle práva EU, jakmile byl výrobek chráněný právem duševního vlastnictví legálně uveden na trh¹⁰ v Evropské unii (tj. vlastníkem práva nebo s jeho souhlasem), práva udělená tímto právem duševního vlastnictví ve vztahu k obchodnímu využití výrobku se vyčerpají. V takovém případě se vlastník práv již nemůže dovolávat dotyčného práva duševního vlastnictví, aby zabránil dalšímu opětovnému prodeji, pronájmu, půjčování nebo jiným formám obchodního využití výrobku třetími stranami.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_en

⁷ Pravidla EU o vyčerpání jsou převážně výsledkem judikatury Soudního dvora Evropské unie, která vykládá článek 34 SFEU o opatřeních, která mají rovnocenný účinek na množstevní omezení mezi členskými státy. Soudní dvůr vždy vykládal Smlouvu v tom smyslu, že práva udělená právy duševního vlastnictví jsou na jednotném trhu vyčerpána na základě uvedení příslušného výrobku (vlastníkem práv nebo s jeho souhlasem) na trh v Evropské unii. Viz například případy: např. Centrafarm a Adriaan de Peijper proti Sterling Drug Inc (C-15/74), Merck and Co Inc. vs Stephar BV a Petrus Stephanus Exler (C-187/80).

Tato judikatura se odráží v několika částech práva EU týkajícího se práva duševního vlastnictví: čl. 15 (Vyčerpání práv z ochranné známky EU) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie, Úř. věst. L 154, 16. 6. 2017, s. 1; čl. 15 (Vyčerpání práv z ochranné známky) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436 ze dne 16. prosince 2015 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se ochranných známek, Úř. věst. L 336, 23. 12. 2015, s. 23; čl. 21 (Vyčerpání práv) nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o průmyslových vzorech Společenství, Úř. věst. L 3, 5. 1. 2002, s. 1; čl. 15 (Vyčerpání práv) směrnice 98/71/ES; čl. 16 (Vyčerpání odrůdových práv) nařízení Rady (ES) č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství, Úř. věst. L 227, 1. 9. 1994, s. 1; čl. 4 (Právo na rozšiřování) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorských práv a práv s ním souvisejících v informační společnosti, Úř. věst. L 167, 22. 6. 2001, s. 10; čl. 4 (Úkony podléhající omezení) směrnice 2009/24 o právní ochraně počítačových programů, Úř. věst. L 111, 5. 5. 2009, s. 16; čl. 5 odst. 5 směrnice Rady 87/54/EHS ze dne 16. prosince 1986 o právní ochraně topografií polovodičových výrobků; Úř. věst. L 24, 27. 1. 1987, s. 36.

Sekundární právo EU ve vztahu k patentům (včetně pravidel pro dodatková ochranná osvědčení, která rozšiřují ochranu patentů pro farmaceutické výrobky a přípravky na ochranu rostlin) neobsahuje zvláštní pravidla pro vyčerpání práv duševního vlastnictví, ale platí obecné zásady potvrzené judikaturou Soudního dvora. Stejně zásady by se rovněž uplatnily na užitné vzory (pokud jsou chráněny jako právo duševního vlastnictví vnitrostátními právními předpisy nebo právními předpisy EU) a obchodní názvy (pokud jsou chráněny jako výlučná práva duševního vlastnictví podle vnitrostátních právních předpisů nebo právních předpisů EU).

⁸ Toto sdělení se nezabývá zeměpisnými označeními.

⁹ Zatímco Protokol o Irsku/Severním Irsku stanoví, že určitá pravidla *acquis* EU týkající se výrobků se, pokud jde o Severní Irsko, na a ve Spojeném království uplatní, neupravuje vyčerpání práv duševního vlastnictví v EU v případech, kde byl výrobek zákonně uveden na trh v Severním Irsku.

¹⁰ V případě následujících práv se test mírně liší:

Odrůdová práva Společenství: prodej zboží ostatním v Evropské unii;

Autorská práva (distribuční práva): první prodej nebo jiný převod vlastnictví v Evropské unii.

Po skončení přechodného období nebude v Evropské unii právo duševního vlastnictví vyčerpáno legálním uvedením výrobku chráněného tímto právem na trh v Spojeném království¹¹.

To znamená, že vlastník práva nebo osoba s jeho souhlasem mohou mimo jiné bránit dovozu takového výrobku do Evropské unie třetími stranami nebo uvedením, opětovnému prodeji nebo jinému obchodnímu takového využití výrobku na trh Evropské unie, pokud by takový dovoz nebo obchodní využití představovaly porušení dotčeného práva duševního vlastnictví.

Předpisy EU týkající se občanskoprávního vymáhání práv duševního vlastnictví¹² zejména stanoví, že vlastník práva (nebo jiná takto oprávněná osoba) může proti osobám podezřelým z porušení příslušného práva duševního vlastnictví podat žalobu u příslušného soudního orgánu.

B. PŘÍSLUŠNÁ USTANOVENÍ DOHODY O VYSTOUPENÍ TÝKAJÍCÍ SE ROZDĚLENÍ

Článek 61 dohody o vystoupení stanoví, že práva duševního vlastnictví, která byla vyčerpána v Evropské unii i ve Spojeném království před koncem přechodného období za podmínek stanovených právem EU, zůstávají v Evropské unii i ve Spojeném království vyčerpána.

Webové stránky Komise o předpisech EU v oblasti práv duševního vlastnictví (v angličtině) (https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property_en), autorských práv (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/copyright>) a odrůdových práv (https://ec.europa.eu/food/plant/plant_property_rights_en) poskytují obecné informace o právních předpisech Unie týkajících se práv duševního vlastnictví. V případě potřeby budou tyto stránky doplněny o další informace.

Evropská komise

Generální ředitelství pro komunikační sítě, obsah a technologie

Generální ředitelství pro zdraví a bezpečnost potravin

Generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky

¹¹ Nebo bude případně prodán nebo bude podléhat prvnímu prodeji nebo jinému převodu vlastnictví.

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o vymáhání práv duševního vlastnictví (korigendum) Úř. věst. L 195, 2. 6. 2004, s. 16.